

**ПРОДУКТИВНІСТЬ ЧИСТИХ І МІШАНИХ НАСАДЖЕНЬ
Picea abies [L.] Karst. В ЯЛИЦЕВИХ ТИПАХ ЛІСУ**

*Дебринюк Ю. М., доктор сільськогосподарських наук,
Форгіль Я. С., аспірант¹*

*Національний лісотехнічний університет України
debrynik_ju@ukr.net*

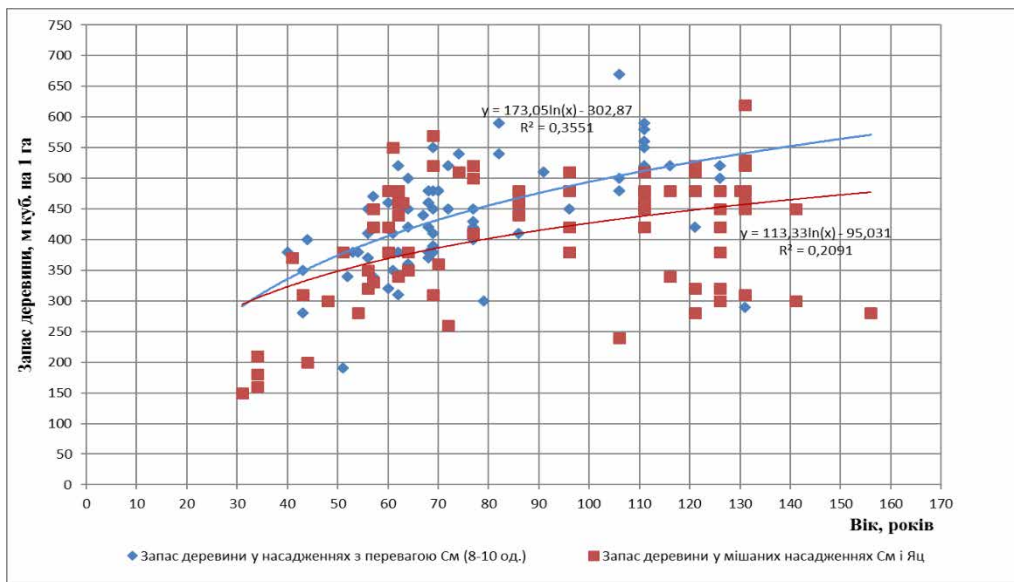
В умовах вологих яличин і суяличин Українських Карпат створено багато лісових культур ялини європейської, де порода замістила корінний вид – ялицю білу. Такий захід пояснюється більшим попитом на ялинову деревину, ніж на ялицеву. Однак, наслідком такого кроку стало формування похідних смерекових деревостанів, які є менш стійкими в ялицевих типах лісу, ніж мішані смереково-буково-ялицеві лісостани.

Досліджені лісостани, в т.ч. і похідні ялинники в яличинах і суяличинах Красницького л-ва (Верховинське надлісництво), мають штучне походження, оскільки практично чисті ялинові насадження 60-80-річного віку і більше не могли сформуватися в ялицевих типах лісу природним шляхом без втручання людини.

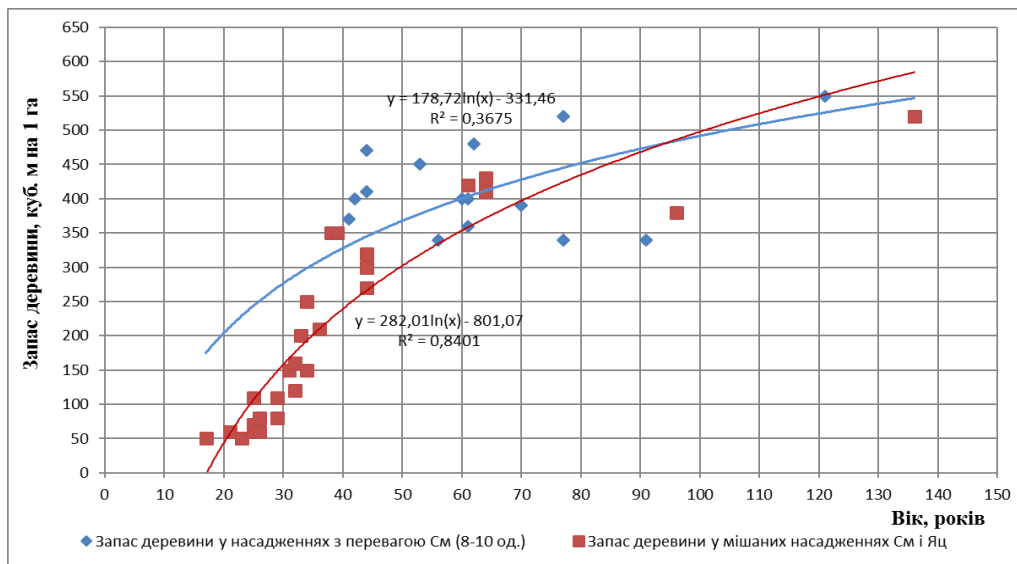
Вивчення зміни запасу стовбурової деревини у похідних ялинниках і корінних лісостанах яличин та суяличин Красницького лісництва впродовж 100-річного періоду показує перевагу за запасом деревини у деревостанах, у складі яких переважає ялина європейська (рис.). Тобто, в умовах яличин і суяличин ялина є швидкорослою породою, переважаючи ялицю за інтенсивністю нагромадження деревини впродовж усього періоду росту. Цей аспект можна вигідно використати для створення в цих умовах плантаційних ялинових насаджень з коротким оборотом рубки.

В умовах яличин і суяличин, де перевага в складі деревостану належить ялині, запас насаджень є помітно вищим, ніж за переваги у складі ялиці. За значної переваги ялини (більше 80 %) у складі насаджень порода за відносно короткі терміни нагромаджує значні запаси деревини, які помітно перевищують запаси стовбурової деревини ялицевих насаджень такого ж віку. Насадження з перевагою ялини в ялицевих типах лісу є біотично стійкими до 60-70-річного віку, після якого ялина поступово втрачає біотичну стійкість і в деревостані починає нагромаджуватися ялиновий сухостій.

¹ Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор Ю.М. Дебринюк

а

б

Рис. Динаміка запасу деревини у похідних ялинниках та мішаних корінних деревостанах в умовах: а – вологої смереково-букової суяличини, б – вологої смереково-букової яличини

Отже, існує доцільність обмеженого використання ялини європейської, як переважаючого деревного виду, в умовах суяличин та яличин для отримання значних запасів деревини до 60-70-річного віку. Культивування ялини впродовж тривалішого терміну недоцільно внаслідок втрати нею біотичної стійкості. Основні категорії лісокультурних площ – низькоповнотні розладнані ялицеві деревостани в умовах вологих яличин та суяличин.

Список використаних джерел

1. Дебринюк, Ю. М., Форгіль, Я. С. & Леснік, В. В. (2013). Ялина як об'єкт плантаційного лісовирощування в ялицевих типах лісу Івано-Франківщини. *Науковий вісник: збірник науково-технічних праць НЛТУ*, (23.5), 168-175.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025